

VROUW VAN DE WERELD: **EVA JINEK**

'Met ons Tsjechische gezin leefden we de Amerikaanse droom'

EVA JINEK (30) KENDEN DE MEESTEN AL VAN HET NOS-JOURNAAL EN TOEN ER BEELDEN VAN HAAR TIJDENS EEN REPETITIE OP INTERNET WERDEN GEZET ('BOOBIES!!'), WIST HELEMÁÁL IEDEREEN WIE ZE WAS. ZE HEEFT TSJECHISCHE OUDERS, WERD GEBOREN IN AMERIKA EN WOONT VANAF HAAR ELFDE IN NEDERLAND. "ALS MIJN EMOTIES HOOG OPLOPEN, HOOR JE TSJECHISCH, ENGELS EN NEDERLANDS DOOR ELKAAR."

TULSA: haar geboorteplaats

“Hi honey, where have you been? Welcome back!” Zo hartelijk word ik meestal verwelkomd als ik weer eens in Amerika ben. Omdat ik geboren ben in Tulsa, Oklahoma, heb ik een Amerikaans paspoort. Die beleefdheid en dat vriendelijke voelt vertrouwd. Zelf ben ik soms té beleefd: als ik op een borrel met iemand sta te praten en ik wil een einde maken aan het gesprek, durf ik dat eigenlijk nooit. Dan doe ik meestal een laffe poging door wat te drinken te halen, maar aan het einde van de avond sta ik nog altijd met die ene persoon te kletsen.”

“Een paar weken, hooguit een paar maanden zouden mijn ouders weggaan uit wat toen nog Tsjecho-Slowakije heette. Het was de zomer van 1968 en de Russen waren Praag binnengevallen. Mijn ouders waren nog jong, mijn vader 23, mijn moeder pas 18. Mijn grootouders gaven hen wat geld mee, 43 dollar, en dat was alles wat ze hadden toen ze vertrokken. Met het idee dat ze weer terug naar huis zouden gaan als het allemaal voorbij was. Dat liep anders en ze móchten niet meer terug. Ze werden politiek vluchteling en hebben uiteindelijk asiel aangevraagd in Nederland, waar ze gingen wonen.

Tien jaar later verhuisden ze naar Amerika. Ze wilden het land met hun eigen ogen zien. Amerika stond voor hen symbool voor de ultieme vrijheid, daar wonen leek ze een fantastisch avontuur. Mijn vader ging op zoek naar een baan in de Verenigde Staten en zo kwamen ze in Tulsa terecht. Dit alles hebben ze met z’n tweeën gedaan, zonder hulp van familie of vrienden. Het enige wat ze hadden was elkaar, en later - toen mijn broer en ik geboren waren - hun gezin. We zijn heel close. Dat komt ongetwijfeld ook door wat zij hebben meegemaakt. Ik spreek mijn ouders elke dag, hun mening is belangrijk voor me.

Toen Nederland in de ban was van ‘boobiegate’, heb ik als eerste mijn ouders gebeld. Dat ik in de studio had zitten geinen, verbaasde ze niet. Ze kennen mij maar al te goed. Ze moesten er erg om lachen. Toen wist ik dat ik me echt niet druk hoefde te maken over het incident. Heel Nederland kon zien wie ik óók ben. Niet alleen die vrouw in de afstandelijke wereld van het nieuws, maar ook gewoon een mens van vlees en bloed. Die het zichtbaar naar haar zin heeft op haar werk en met haar collega’s.”

PRAAG: de stad waar haar ouders vandaan komen

“De eerste keer dat ik met mijn ouders naar Praag ging, kan ik me nog goed herinneren. Het was 1989, ik was elf jaar

de vrijheid en luxe waarin ik leef. Mijn ouders hebben moeten vechten voor het bevoorrechte leven dat mijn broertje en ik hebben gekregen. Ik denk dat ik daardoor meer drive heb om er iets van te maken. Zo veel kansen mag je niet zomaar laten liggen.”

“Praag voelt nu vertrouwd voor me. Ik kom er vaak en ik spreek Tsjechisch. Dat maakt dat ik me thuis voel, ook al heb ik er zelf nooit gewoond. Ik ben drietalig opgevoed, maar Tsjechisch spraken mijn ouders vooral met elkaar. Toen we in Amerika woonden, spraken we alleen Engels thuis en sinds we hier wonen, Nederlands. En soms, als de emoties hoog oplopen, hoor je alle talen door elkaar, erg grappig.

‘TOEN MIJN OUDERS VOOR HET EERST WEER NAAR PRAAG KONDEN, HEBBEN ZE DE HELE REIS GEHULD’

en de Muur was net gevallen. Pas toen konden mijn ouders voor het eerst weer terug naar Praag. We gingen met de auto vanuit Nederland, want daar woonden we toen sinds kort. Mijn ouders huilden de hele weg erheen. Voor het eerst terugkomen in hun stad was heel confronterend, juist ook omdat ze al die jaren hun familie niet hadden kunnen zien.

Het is natuurlijk alweer twintig jaar geleden en ik heb het er niet vaak over, maar het blijft een emotionele gebeurtenis, ook voor mij. Als kind kun je je ouders moeilijk troosten, dat maakte het moeilijk. Maar door wat mijn ouders hebben meegemaakt ben ik me erg bewust van

Praag ziet er heel anders uit dan toen ik er twintig jaar geleden voor het eerst kwam. Het is helemaal opgeknapt, echt een sprookjesstad. Binnenkort ga ik er met mijn vriendinnen een weekendje heen. Daar heb ik nu al zin in. Zo’n weekend geeft ons de kans om ouderwets bij te kletsen, bier te drinken en heel veel te lachen. Want het gebeurt niet vaak dat we met zo’n groep werkende vrouwen bij elkaar kunnen zijn.”

WASHINGTON: de stad waar ze opgroeide en later stage liep

“De zomers in Washington DC zijn echt tropisch. Ik herinner me dat als het

regende en stormde, mijn broer en ik in de goot gingen liggen. En dat de stroom warm regenwater over ons heen viel. Als het droog bleef, was het soms zo heet dat je een eitje kon bakken op de stoep voor ons huis in een buitenwijk van de stad. Het was zo’n huis dat je kent van televisie, zo’n laantje als in *Desperate Housewives*. Met ons Tsjechische gezin leefden we de Amerikaanse droom. Mijn vader was bankier, mijn moeder had haar eigen cateringbedrijf, maar ze was vooral thuis met ons. Als mijn broer en ik uit school kwamen, had ze de tafel bedekt met zeil. Elke dag weer mochten we ons uitleven: schilderen, knutselen of knoeien met kaarsvet. Dat creatieve zit er bij iedereen in ons gezin. Mijn moeder is nu zelfs fulltime kunstenaar. Als tiener schilderde ik nog steeds veel. Ik heb toen zelfs exposities gegeven. Eigenlijk zou ik het schilderen weer graag willen oppakken, maar dan moet ik mijn vrije tijd nog veel strakker organiseren.”

“Wie is die onbekende zwarte man die daar staat te speechen? Dat vroeg ik me meteen af. Bij de vorige Amerikaanse verkiezingen had nog niemand van hem gehoord, maar tijdens de conventie van de Democraten in Boston mocht hij de afsluitende toespraak houden. Ik liep op dat moment stage bij NOS-correspondent Charles Groenhuijsen. Hij nam me mee naar de conventie. Omdat ik er als stagiaire niet in mocht, gaf hij mij zijn toegangspas. ‘Dit moet je zien, Eva.’ Met stijgende verbazing keek ik naar die man die sprak voor al die duizenden mensen. Wat een charisma. Het was zo bijzonder, dat voelde ik aan alles. Het hele stadion was compleet uitzinnig. Nu kan ik zeggen dat ik bij hét debuut was van Barack Obama.”

DEN HAAG: de stad waar ze woonde vanaf haar elfde

“Net voordat ik naar de middelbare school

zou gaan, besloten mijn ouders dat ze weer in Nederland wilden wonen. Ze vonden Amerika heerlijk, maar ze zijn in hart en nieren ook echt Europeanen en vooral mijn moeder miste het leven in Europa. Natuurlijk heb ik ook veel meegekregen van mijn Amerikaanse jeugd. Ik lach hard en kan luidruchtig zijn. Ik kom uit het land waar je jezelf moet presenteren, waar je moet laten zien wat je kunt. In sommige opzichten is Amerika heel anders dan het nuchtere land van de bruine boterham met kaas waar ik in terecht kwam. Ik zie me nog staan voor die klas met kinderen. 'Hi, I'm Eva', ik sprak geen woord Nederlands. Het schooljaar was al halverwege en die middag was er een dictee. Gewoon

een studentenhuis. Dat was heel gezellig, maar ook een dierentuin natuurlijk. Het was voor ons al een dagtaak om te bedenken wat we gingen eten. En als we dan eindelijk boodschappen hadden gedaan, waren we uitgeput. Dus: op naar de kroeg om weer krachten op te doen. Achteraf gezien had ik mijn studie vast sneller kunnen afronden, maar die tijd had ik voor geen goud willen missen."

"Mijn vriendinnen van toen zijn nog steeds mijn beste maatjes. Het zijn stuk voor stuk ambitieuze vrouwen die hun werk erg belangrijk vinden. Dat is voor mij ook zo. Soms realiseer ik me ook wel dat ik het vaak over mijn werk heb. Dan hoor ik

ik er genoeg van? Kan ik improviseren? Ik zei: 'Ik dacht dat we naar het weer zouden gaan, maar we gaan het hebben over de nieuwste voorspellingen voor de economie.' André en ik hebben toen nog vijftien minuten over het onderwerp doorgepraat. Dat kan alleen als je echt weet waar je mee bezig bent. De eindredacteur kan me op dat moment niet redden, ik moet het zelf doen. Maar het lukte. Met zo veel stress in mijn lichaam, ben ik op de top van mijn kunnen. Zo met het nieuws bezig zijn is een feest. En dan weet ik weer: ik heb de leukste baan van de wereld."

"Ik ben niet bovenmatig ijdel, maar ik weet wel dat uiterlijk een ding is als je met je hoofd op televisie komt. Daardoor ben ik me meer bewust van hoe ik eruitzie. En dan zie ik ook dat ik nu een paar rimpels begin te krijgen. Gelukkig hebben we in Hilversum goede visagisten! Maar nee, slapeloze nachten krijg ik er niet van, zo belangrijk is het niet. Toch zul je me niet snel zonder make-up buiten de deur betrappen. Ik ben wat dat betreft echt een make-upmeisje. Altijd al geweest."

"Toen ik de Amerikaanse verkiezingsnacht presenteerde, heeft mijn vriend negen uur voor de televisie gezeten met vrienden van ons. De rest sukkelde af en toe in slaap, maar hij heeft de hele nacht gekeken. In mijn achterhoofd was ik me daar de hele tijd van bewust en dat gaf me natuurlijk een goed gevoel. Hij is expres niet meegegaan naar Washington, omdat ik beter alleen kan zijn als ik moet werken. Als hij er wel was geweest, had ik misschien toch het geborgen gevoel van thuis gehad. En dat is niet het gevoel dat ik moet hebben als ik moet knallen."

AMSTERDAM: de stad waar ze woont
"Na een aantal jaren in Leiden gewoond te hebben, wilden mijn vriend en ik graag

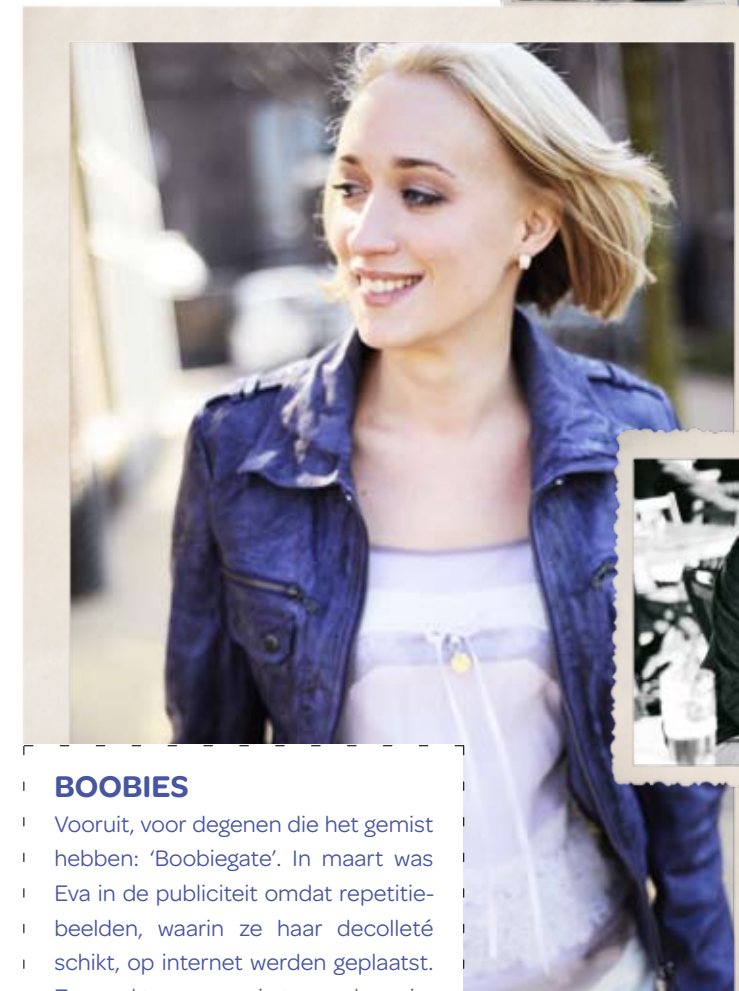
weg uit dat dorpse, naar een plek waar alles kan. We hadden het romantisch idee dat, als we ons op een zondagmiddag zouden vervelen, we altijd ergens een hotellobby konden induiken om champagne te drinken. Dat kan in Amsterdam. Inmiddels is het echt mijn thuis geworden. Ik ben gek op deze stad."

"Mijn baan is onregelmatig en druk. Ik vind dat niet erg, ik vind het heerlijk dat ik niet elke dag file heb of naar de Albert Heijn hoeft met de rest van de wereld. Maar ik realiseer me dat ik er in mijn persoonlijke leven een prijs voor betaal. De roosters worden ver van tevoren gemaakt, dus spontaan afspreken is er met mij meestal niet bij. Ook mijn vriend en ik moeten altijd goed plannen om bij elkaar te kunnen zijn."

"Als ik in de krant lees over een vrouw van dertig, denk ik vaak aan iemand die een geordend leven leidt. Een volwassen vrouw, met kinderen, die in een verstandige auto rijdt en lekker veel fruit eet. Zo ziet mijn leven er niet uit en in sommige dingen ben ik misschien niet echt volwassen. Dat geldt niet voor mijn werk, want het kost me geen enkele moeite om daar heel serieus mee om te gaan. Maar ik dacht wel dat ik tegen mijn dertigste iemand zou zijn die haar telefoonrekeningen op tijd betaalt en kleding niet zes weken bij de stomerij laat hangen. Inmiddels begin ik de hoop op te geven dat sommige dingen nog echt gaan veranderen. Ik vrees dat het meer karakter is dan leeftijd."

"Ik vind het moeilijk om te ontspannen. Niks doen kan ik niet, dat had ik als kind al. En nog steeds: als ik midden in de nacht mijn bed uit ben gekomen voor een vroege dienst en eigenlijk 's middags zou moeten gaan slapen, doe ik dat vaak niet. Slapen vind ik zonde van mijn tijd."

"Dat eindeloos doorwerken heb ik lange tijd geweldig gevonden. Maar ik merk nu wel dat het loont om af en toe bewust voor rust te kiezen. Zo waardeer ik meer wat ik bereikt heb en wat ik heb. Dat doe ik vooral door veel boeken en tijdschriften te lezen. En, hoe tuttig het ook klinkt: door te koken en te bakken. Meestal iets zoets, zoals een overdadige chocoladetaart. Zo'n glimmende zwarte waar je acuut pijn van aan je tanden krijgt. Ik word er blij van, als het goed lukt. En helemaal zen, door iets te doen met mijn handen in plaats van met mijn hoofd." 🍷

BOOBIES

Vooruit, voor degenen die het gemist hebben: 'Boobiegate'. In maart was Eva in de publiciteit omdat repetitieve beelden, waarin ze haar decolleté schikt, op internet werden geplaatst. Ze maakte een grapje tegen de regisseur en riep hard: 'Booobies!'

'MIJN VRIEND GING EXPRES NIET MEE NAAR WASHINGTON, IK KAN BETER ALLEEN WERKEN'

meedoen was het advies van mijn leraar. 'Ja, maar...', zei ik. Maar er was niks tegenin te brengen. Achteraf gezien ben ik blij dat ik in het diepe ben gegooid. Tot op de dag van vandaag weet ik hoe het is om me te moeten redden in een vreemde omgeving, tussen onbekenden. Door die ervaring op school heb ik het vertrouwen dat ik dat overal ter wereld kan."

LEIDEN: de stad waar ze studeerde

"Als ik zie waar mijn vriendinnen terecht zijn gekomen en ik terugdenk aan hoe we waren in onze studententijd, moet ik lachen. Dezelfde meiden met wie ik toen bier liep op te dweilen op de sociëteit, werken nu in de advocatuur of in de politiek, sommigen zijn al moeder. Met een paar van die vriendinnen woonde ik samen in

mezelf praten en denk ik: Eva, kun je het nou echt niet over iets anders hebben? Ja, natuurlijk wel, maar ik vind het ook gewoon heel erg leuk."

HILVERSUM: de stad waar ze werkt bij de NOS

"De uitzending liep al bijna op z'n eind toen de eindredacteur in mijn oortje riep dat die belangrijke economische cijfers toch nog waren binnengekomen. 'André van de economieredactie komt nu bij je zitten. Praat met hem.' Ik bleef lachen maar ik kreeg wel een hartverzakking. Er stond geen enkele vraag op papier, niets... Maar ik had er natuurlijk wel van alles over gelezen. André werd van de redactie geplukt en bij mij de studio in geschopt. Op zo'n moment komt het erop aan: Weet